

reši samo že vprav gorostasna topoglavost sodnikova! A groza ga je tudi, ko vidi, kako se ga njegovi lastni ljudje — njegova žena, njegovi otroci — ogibljejo, kako ga mrzijo, kako se s studom obračajo od njega . . . Baš pod težo tega dejstva se mora prej ali slej zgruditi! Nič verig, nič orožnikov ni treba, da se završi drama v skladju z ono tragiko, s katero je vse dejanje tako zelo prepojeno! —

Šele pri uprizoritvi so se pokazale vse vrline Cankarjeve drame in s tem je menda dovolj jasno dokazano, da je pisal Cankar „Kralja na Betajnovi“ baš tako za oder kakor vse druge drame svoje. Marsikaj, kar se nam je zdelo pri čitanju drame zgolj epizodno, je zadobilo šele pri uprizoritvi pravi pomen in pravo veljavo. Občudovali smo zlasti, s kako sigurno roko riše Cankar svoje značaje. Le malo potezic in takoj imamo celega človeka pred seboj! Najbolj plastični obraz v drami je seveda Maks. V vsaki besedi, ki jo govori, čutimo njegov srčni utrip. Maksa si je izrezal Cankar menda iz lastnega telesa!

Želel bi, da bi to dramo res uprizorili tudi na tujih odrih! Nič se nam ni bati, da bi ob taki uprizoritvi še dalje pomilovali našo dramatično literaturo!

Ponavljal se je „Kralj na Betajnovi“ dne 12. januarja.

Drug pomemben večer smo imeli dne 21. januarja, ko se je vršila predstava v proslavo sedemdesetletnice zaslužnega dramatika slovenskega, gospoda dr. Josipa Vošnjaka. Videli smo ta večer tri enodejanke, in sicer najprej Vošnjakovo „Svoji k svojim!“ Igrica je izzvala burno priznanje, dokaz, da je še vedno aktualna, in je dala povod za iskrene ovacije navzočnemu gospodu jubilarju. Nato se je igrala prvič v sezoni fina Cavalottijeva igrica „Jeftejeva hči“ in končno prvič na našem odru kot veseloigra označena enodejanka „V medenih dneh“, nemški spisal J. Friesch, ki pa je že bolj burka, dasi v blažjem pomenu besede. Razen tega smo imeli zadnji čas še sledeče dramske predstave: na Novega leta dan popoldne in 23. januarja zvečer so se uprizorili štiriindvajsetič, oziroma petindvajsetič „Rokovnjači.“ Veliko število predstav, ki jih je doživela ta domača igra na našem odru, govori jasno za njeno priljubljenost. Dne 3. januarja smo videli prvič v sezoni Finžgarjevega „Divjega lovca“, na dan Sv. treh kraljev popoldne prvič v sezoni „Marijo Stuart“, istega dne zvečer in 17. januarja zvečer se je ponovila „Pot okoli zemlje v 80 dneh“, dočim so zadnjega dne popoldne igrali Ogrinčevo „V Ljubljano jo dajmo!“ in pa „Krojača Fipsa.“ Dne 19. januarja pa je prišel po daljšem premoru spet enkrat Costov „Brat Martin“ na vrsto, čigar uprizoritev pa je to pot precej zaostajala za uprizoritvami prejšnjih let.

B. Opera. Tudi zadnji čas je število opernih predstav precej zaostalo za številom dramskih. Dne 29. so peli prvič v sezoni „Prodano nevesto“, ki se je ponovila še na Novega leta dan zvečer in pa dne 3. januarja. Dne 7. januarja smo slišali četrtič na našem odru „Onjegina“, a dne 15. januarja se je pel prvič „Petar Svačić“, opera v dveh dejanjih s prologom, intermezzom in epilogom, spisala dr. Trnoplesar in dr. L. Obradović, uglasbil Josip Mandić. Strokovnjaška kritika o tem delu nadebudnega hrvatskega umetnika sledi neposredno temu poročilu.

Dr. Zbašnik.

„Petar Svačić“. Premijera te opere se je vršila v navzočnosti skladatelja. Zanimanje za to prvo glasbeno delo šele dvajsetletnega skladatelja je bilo veliko. Kaj popolnoma dovršenega seveda ni bilo pričakovati od tako mladega umetnika. Občudovanja vredno je že dejstvo, da obvladuje tako mlad skladatelj, kateremu je glasba le postranska, diletantska zabava, vse potrebne glasbene vede, sosebno orkestriranje, v toliki meri, da si upa z delom-prvencem v javnost! Skladatelj opere